

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:

Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Commissie Bestuur, Organisatie en Dienstverlening	Datum bespreking: woensdag 12 september 2018 Plaats VV-zaal Opgesteld door: P.J. Emck	
Aanwezigen: • Dhr. E.C. de Meijer (voorzitter) • Dhr. R.A.M. van der Sande (dijkgraaf) • Dhr. J.W. Pluckel (hoogheemraad) • Dhr. J.J. Démoed (CDA) • Mw. J.C. Boomsma (PvdD) • Dhr. H. van Dijk (Water Natuurlijk) • Mw. T.O. Fierens (PvdA) • Dhr. A. van Geest (Algemene Waterschapspartij) • Dhr. R.H. Kerst (ChristenUnie-SGP) • Dhr. R.F. Schols (50PLUS) • Mw. J.M. Stoop (Natuurterreinen) • Dhr. J. Hermans (VVD) • Mw. C.H.C. van Steensel-van Hage (VVD) • dhr. J.P. de Vries (A&B) • Dhr. J. de Kieviet (secretaris) Afwezig: Dhr. D.N.I. Kooij (A&B)	Verslag zenden aan: VV	
VERSLAG		ACTIE
1.	<u>Opening</u> De <u>voorzitter</u> opent om 15.30 uur de vergadering van de commissie BOD en heet de aanwezigen welkom.	
2.	<u>Spreekrecht</u> Van het spreekrecht wordt geen gebruik gemaakt.	
3.	<u>Mededelingen</u> De <u>voorzitter</u> heeft een bericht van verhindering van de heer Kooi ontvangen. Namens de heer Langeslag verzoekt hij om bij de stemming op de Nederlandse molenprijs, die door de BankGiro Loterij wordt georganiseerd, te kiezen voor de molenviergang in Aarlanderveen en burens en kennissen aan te sporen om dat ook te doen.	
4.	<u>Notulen van de commissievergadering BOD van 20 juni 2018/ toezeggingenlijst</u> De notulen en de toezeggingenlijst worden ongewijzigd vastgesteld.	
5.	<u>VV besluitpunten</u>	
5a.	<u>Aanschaf nieuwe zoekmachine HHR en HHSK</u> De heer <u>Van der Sande</u> licht toe dat dit een aanschaf is die eens in de zoveel tijd moet plaatsvinden. Hij denkt na over het gebundeld aanbieden van meerdere van dergelijke standaardverzoeken.	

VERSLAG	ACTIE
Mevrouw <u>Boomsma</u> leest als enige criterium dat wordt gezocht naar de goedkoopste optie. Wordt nagegaan of het aanbieden bureau aan NWO doet. Of is de markt zo klein dat alleen geld een rol speelt? De heer <u>Van der Sande</u> bevestigt dat de markt vrij klein is en deelt mee dat het NWO-aspect in dit geval gering is. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het voorstel als hamerstuk voor de VV te agenderen.	
5.b <u>Actualisatie Calamiteitenhuis Rijnland</u> De heer <u>Van der Sande</u> zegt dat de noodzaak van een goede calamiteitenorganisatie de afgelopen weken is bewezen. Het is van belang te bepalen tot welk bedrag die organisatie bevoegd is. De activiteiten vallen onder het tijdelijk mandaat van de dijkgraaf; hiermee wordt geformaliseerd wat in de praktijk is gegroeid. De heer <u>Kerst</u> leest dat de dijkgraaf in deze situaties onbegrensde budgetbevoegdheid heeft. Wanneer zou dat aan de orde kunnen zijn? De heer <u>Démoed</u> vraagt of welke actie het college onderneemt op grond van het feit dat incidenten steeds vaker voorkomen. De organisatie komt meer onder druk te staan, omdat wat in het verleden een keer in de tien jaar gebeurde nu veel vaker voorkomt. Het reguliere werk kan daardoor in de knel komen. De heer <u>Van der Sande</u> bevestigt dat door de aanhoudende droogte roofofbouw wordt gepleegd op de organisatie en dat er daardoor dingen blijven liggen. De verwachting is dat calamiteiten vaker voor zullen komen en de vraag is hoe de organisatie daarop kan worden ingericht. Calamiteiten leiden ook tot extra uitgaven. Er zal verantwoording worden afgelegd over de maatregelen die zijn getroffen om de droogte het hoofd te bieden. Hij verwacht dat die evaluatie ook handvatten zal bieden voor een zodanige inrichting van de organisatie dat vaker voorkomende calamiteiten het reguliere werk minder verstoren. De budgetbevoegdheid van de dijkgraaf is onbeperkt omdat die bij bijvoorbeeld een dijkdoorbraak het werk niet stil kan leggen om toestemming aan de VV te vragen. Achteraf vindt altijd verantwoording van de uitgaven plaats. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het voorstel als hamerstuk voor de VV te agenderen.	
5.c <u>Kredietaanvraag Waterschapsverkiezingen 2019</u> De heer <u>Van der Sande</u> licht toe dat de aanvraag in lijn is met de vorige. Het budget is iets verlaagd. Met de gemeenten is nagenoeg afgesproken dat de bijdrage van Rijnland ongeveer wordt gehalveerd. Mevrouw <u>Fierens</u> stelt voor het teruggebrachte budget iets te verhogen en de extra middelen te gebruiken voor de communicatie. Aan de profilering van het waterschap valt nog veel te doen.	

VERSLAG	ACTIE
Mevrouw <u>Boomsma</u> vraagt wie de driekwart van het bedrag dat het waterschap niet meer betaalt zal bijpassen. De heer <u>Van der Sande</u> antwoordt dat de kosten die de gemeenten maken lager blijken te zijn dan de bijdrage van Rijnland. Er is een kostendekkende bijdrage afgesproken. Het college kan goed uit de voeten met dit budget. Als zich voor een relatief laag bedrag een goede kans voordoet om het schap te profileren zal hij dat niet nalaten en de uitgaven achteraf verantwoorden. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het voorstel als hamerstuk voor de VV te agenderen.	
5.d <u>Actualisatie normenkader 2018 t.b.v. rechtmatigheid(-scontrole)</u> Mevrouw <u>Stoop</u> mist 'de grote klapper', namelijk de AVG. De heer <u>Pluckel</u> deelt mee dat de AVG niet in dit normenkader thuishoort. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het voorstel als hamerstuk voor de VV te agenderen.	
5.e <u>Nota vaste activabeleid 2018</u> De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het voorstel als hamerstuk voor de VV te agenderen.	
5.f <u>Standpuntbepaling Unievoorstellen tot aanpassing van het belastingstelsel van de Waterschappen</u> De heer <u>Pluckel</u> betreurt dat de beantwoording van de schriftelijke vragen pas gisteren is verstrekt. Afgelopen vrijdag is binnen de Unie overlegd over proces dat was afgesproken en dat heeft ertoe geleid dat de op 12 oktober voorgenomen besluitvorming wordt uitgesteld. De brief van de Unie daarover is eveneens verstrekt. Veel waterschappen hebben behoefte aan overleg, intern en met andere schappen, om in oktober tot een voorlopig beeld te komen. De Unie kan op dat moment nagaan of dat beeld leidt tot een meerderheid voor het voorstel of dat dat moet worden aangepast. Het verzoek aan de waterschappen is om een voorlopig standpunt kenbaar te maken en Rijnland kan zich daar in de VV van 26 september over buigen. De dijkgraaf kan daar volgende week in de commissie CBCF een eerste indruk van geven en zal het standpunt van Rijnland in de Unie naar voren brengen. De heer <u>De Vries</u> vraagt wat de status is van het voorstel aan de VV om de dijkgraaf te machtigen. Hij heeft nog geen kennis kunnen nemen van de antwoorden op de vragen van zijn fractie. Hij ziet dat die zijn beantwoord door de Unie. Kan het college van D&H zich een-op-een in die antwoorden vinden? De heer <u>Van der Sande</u> licht toe dat het college drie opties aan de VV voor wilde leggen. De heer <u>Pluckel</u> heeft begrepen dat de ambtelijke organisatie zich in de antwoorden kan vinden. Het college heeft zich er niet over uitgesproken.	

VERSLAG	ACTIE
De heer <u>Van der Sande</u> vult aan dat deze aanpak bij informatieve vragen toereikend is. Als er een beleidsvraag tussen zit, verdient die aparte aandacht. De heer <u>De Vries</u> verduidelijkt dat hij van mening is dat de aanpassing van het proces bij de Unie ertoe leidt dat de vraag over de status van de dijkgraaf nu nog niet hoeft te worden beantwoord. Daarmee kan worden gewacht tot duidelijk is of er een herziene versie komt. De heer <u>Van der Sande</u> is het ermee eens dat de besluitvorming daarover vooralsnog kan worden uitgesteld. De heer <u>Démoed</u> acht het essentieel dat Rijnland tot een gedragen voorstel komt. Het is niet constructief als iedere fractie haar mitsen en maren overeind houdt; dan wordt Rijnland de risée van Nederland. Helpt het als fracties die nu plenair opsommen? Hij suggereert om in woordvoerdersverband te overleggen. Het is belangrijk dat de VV hier de regie op houdt; dit is niet alleen een kwestie voor het college. De heer <u>Van Geest</u> beschouwt deze vergadering als dat 'woordvoerdersoverleg'. Hij heeft een aantal inhoudelijke opmerkingen. Wat voegt de keus voor een andere vorm toe? Mevrouw <u>Fierens</u> denkt dat de voorgestelde setting het overleg kan vergemakkelijken. Het voorstel is complex en bevat tegenstrijdigheden. Het standpunt van Rijnland kan ook zijn dat dat niet eenduidig is. Zij is op dit moment meer toe aan de dialoog dan aan de uitwerking. Ook zij heeft niet alle vragen en antwoorden al kunnen lezen. Vandaag zou een eerste inventariserende ronde kunnen worden gehouden en kan worden bepaald over welke punten in ander verband wordt overlegd. Mevrouw <u>Boomsma</u> heeft er bezwaar tegen dat de formulering van de schriftelijk gestelde vragen bij de beantwoording is aangepast. Vragen worden met een bepaalde bedoeling gesteld. De heer <u>Van Dijk</u> vraagt zich af of de gebruikelijke procedure tot een goed resultaat zal leiden. Hij heeft geen kennis kunnen nemen de antwoorden op de vragen. Uitstel heeft zijn voorkeur. Mevrouw <u>Stoop</u> stelt vast dat het uitstel vooral de Unie dient, niet de VV. Haar fractie heeft kritiek op de inhoud van het voorstel. In gesprekken met collega's bespeurt zij regelmatig de opstelling 'nou ja, wij gaan er niet op achteruit', maar daarmee is niets gezegd over de kwaliteit van het voorstel. In deze opzet ontbreekt het de waterschappen aan tijd voor een zorgvuldig proces. De heer <u>Van der Sande</u> bezoekt binnenkort de commissie CBCF. Hij zou daar graag in kunnen brengen wat de prangende kwesties voor Rijnland zijn waar een antwoord op moet komen. In zijn functie als dijkgraaf wijst hij erop dat de beweegredenen van fracties in de openbaarheid aan de orde dienen te komen. Als een apart overleg wordt georganiseerd, zou tijdens de VV voldoende tijd moeten worden ingeruimd om verslag te doen over wat daarin aan de orde is gekomen.	

VERSLAG	ACTIE
Mevrouw <u>Fierens</u> stelt voor om nu in een eerste ronde de hoofdpunten te benoemen en vervolgens een inhoudelijk rondetafelgesprek te organiseren. Zij zou daar een aantal deskundigen bij willen uitnodigen, zoals een onafhankelijk fiscalist. De heer <u>Démoed</u> deelt mee dat zijn fractie oor wil hebben voor de belangen en bezwaren van anderen. Het CDA wil dit onderwerp breder benaderen dan vanuit het belang van de eigen achterban. De heer <u>Kerst</u> stelt voor te starten met de inventarisatieronde en dan te bezien hoe verder wordt gegaan. De <u>voorzitter</u> stelt voor dat te doen. De heer <u>Démoed</u> deelt mee dat zijn fractie optie C het aantrekkelijkst acht. Zijn fractie is van mening dat de waterschapswereld zelf met een voordracht moet komen en dat het voorstel daartoe eventueel kan worden verbeterd maar niet moet worden afgewezen. Hij wil kennismaken van inhoudelijke knelpunten en nagaan welke oplossingen daarvoor zijn te vinden, in de wetenschap dat het niet mogelijk is iedereen volledig tevreden te stemmen. Voor zijn fractie bevat het voorstel geen onoverkomelijke elementen. Mevrouw <u>Stoop</u> deelt mee dat de vereniging van bos- en natuureigenaren het voorstel afwijzen. Zij gaat in op drie aspecten: - het gevolgde proces - de inhoud van de voorstellen - de financiële consequenties voor ongebouwd De commissie-Klavers heeft ruim twee jaar gestudeerd, helaas met een matig resultaat. Het advies van die commissie en het standpunt Unie komen niet tegemoet aan wat gevraagd was: eerlijker, duidelijker, eenvoudig, transparant, met draagvlak, uitlegbaar en onder toepassing van het profijtbeginsel en 'de vervuiler betaalt'. Het bestuur van de Unie wil de waterschappen niet veel tijd geven voor hun standpuntbepaling. Dat is vreemd, want de commissie, werkzaam voor dat bestuur, heeft jaren de tijd genomen, en dan zouden de schappen, met 600 AB-leden, in een paar maanden moeten besluiten. Het lijkt erop dat de Unie de verkiezingen voor wil zijn. Haar fractie gaat niet mee in die overhaaste besluitvorming. Zij wijst erop dat de waterschappen daar zelf over gaan, niet het Uniebestuur. Haar fractie wil over de tijd beschikken die nodig is voor een gedegen besluit over een voorstel dat voldoende draagvlak heeft en tegemoet komt aan wat is gevraagd. De cijfers over de consequenties zijn pas laat beschikbaar gekomen. Wat haar fractie betreft neemt de Unie geen besluit in september en ook niet in december. Dat is nergens voor nodig, want de commissie-Klavers constateert zelf in haar inleiding dat het huidige stelsel goed functioneert. De OESO spreekt uit dat het nu goed is geregeld, maar dat het in de toekomst gewenst is economische prikkels te versterken en de vervuiler echt te laten betalen. Het voorstel van de Unie is onrijp en inconsequent, levert niet wat is gevraagd en zal bij grote groepen op weerstand stuiten. Het is naar de mening van haar fractie ongeschikt voor een wetgevingstraject en het tast daardoor de geloofwaardigheid van de waterschappen aan. Als de minister dit voorstel al zou omzetten in een wetgevingsvoorstel, wat erg onwaarschijnlijk is, zal dat leiden tot een uitzichtloos debat in het parlement en is het	

VERSLAG	ACTIE
risico aanwezig dat tot onuitvoerbare compromissen wordt besloten. Dit voorstel moet terug naar de tekentafel, tot er wat uitrolt dat wél voldoet aan wat is gevraagd. Zij zal de VV aan het DB vragen dat standpunt in te nemen in de ALV van de Unie. Het heeft haar verbaasd dat het bestuur van de Unie zich al heeft geuit in termen als 'de waterschappen zijn van mening dat...', terwijl de waterschappen nog niet zijn geconsulteerd. Zij zou graag zien dat de dijkgraaf hier een opmerking over maakt in de ALV van de Unie: het DB van de Unie is vrij om te zeggen wat zijn eigen mening is, maar wat de mening van de waterschappen is bepaalt de ALV. Wat betreft de inhoud is de eerste vraag of de drie leidende principes worden onderschreven: bij het watersysteem 'het profijtbeginsel', bij zuiveringsheffing het beginsel 'de kostenveroorzaker betaalt', en bij de verontreinigingsheffing 'de vervuiler betaalt'. Hier kan niet zonder meer ja op worden gezegd, want bij het watersysteem blijkt dat het Uniebestuur profijt gelijkstelt aan de kosten die er worden gemaakt. Omdat het nu eenmaal erg lastig is om te bepalen welk deel van de kosten voor wie worden gemaakt, leidt dat niet tot een heffing die als eerlijk en duidelijk wordt ervaren. Haar fractie zegt hier alleen ja tegen indien voor het watersysteem het profijtbeginsel ook echt wordt gehanteerd. Er zijn grote financiële herverdelingseffecten. Het zal duidelijk zijn dat haar fractie stijgingen van 100% voor de landbouw tot bijna 500% voor natuur niet begrijpt en niet aan burgers en grondeigenaars kan uitleggen. Het waterschap gaat niet meer voor hen doen maar zij moeten wel veel meer betalen, enkel en alleen op basis van 'het gevoel' dat zij tot nu toe te weinig betaalden, De voorgestelde aanpak voor het watersysteem kent een zogenaamde technische fase en een politieke fase. De technische fase is een soort black box, waarin veel keuzes verstopt zitten die van grote invloed zijn op de uitkomst. Wanneer de uitkomst daarvan het VV niet bevalt, kan dat aan een paar knoppen draaien om te zorgen dat de belastingdruk weer als rechtvaardig en uitlegbaar overkomt. Dat is heel raar en doet veronderstellen dat er toch heel subjectieve elementen in die zogenaamde technische fase zitten. Als de VV weer heel wat anders kan besluiten zullen de gevoelens van willekeur alleen maar worden versterkt. Zij mist de onderbouwing. Bovendien wordt met behulp van incidentele voorbeelden een sfeer opgeroepen waarbij natuurgebieden gelijkgeschakeld worden met sectoren die stoffen aan het milieu toevoegen. In de natuur zijn de processen echter cyclisch. Dit is ook een argument in de sfeer van kostenveroorzaking. Op tegenwerpingen dat natuurgebieden juist bijdragen aan de batenkant, komt als repliek dat er geen kosten- en batensysteem van moet worden gemaakt. De Unie raakt hier verstrikt in haar eigen redenties. Het profijtbeginsel wordt als eenrichtingsverkeer opgevoerd omdat alleen de vraag wordt gesteld wat het waterschap voor sectoren doet. In een toekomstgericht systeem is het doel dat sectoren ook bijdragen aan de opgaven van het waterschap. Zij noemt klimaatadaptieve maatregelen tegen wateroverlast, droogte en hitte, het tegengaan van bodemdaling en maatregelen die het waterschap een besparing opleveren in de kosten van het watersysteem. Als bij het profijtbeginsel nu eens wel het kosten-/batenprincipe wordt betrokken, wordt waarschijnlijk in veel grotere mate aan de wens van de OESO tegemoetgekomen om financiële prikkels in te bouwen, niet alleen voor natuur, maar ook voor andere sectoren als de landbouw of recreatiegebieden, die kunnen bijdragen aan doelstellingen van het	

VERSLAG	ACTIE
waterschap en zo de lasten van zichzelf en anderen naar beneden kunnen brengen. Zij wijst erop dat de VEWIN vreest dat het opleggen van fors hogere heffingen aan natuureigenaren contraproductief werkt voor het watersysteem. Het beheer van natuurgebieden speelt een belangrijke rol in de bescherming van grond- en oppervlaktewateren. De waterkwaliteit en beschikbaarheid van zoet water hebben baat bij goed natuurbeheer. Het belang van de bescherming van drinkwaterbronnen wordt dus niet gediend met de extra belasting voor natuurbeheer. Kortom: ook bij het watersysteem moeten prikkels worden ingebouwd om doelstellingen te halen en het systeem zodoende betaalbaar te houden. De conclusie van haar fractie over de voorstellen voor het watersysteem zijn: onnodig ingewikkeld, niet uitlegbaar, niet transparant, zonder draagvlak. Het proces heeft ook kenmerken van willekeur: denk aan het door het Uniebestuur zomaar verhogen van de heffing voor natuur ten opzichte van het voorstel van de commissie met 50%, zonder enige onderbouwing. Dat percentage wijkt ook af van wat het Rijk en de provincies hanteren voor het verschil in financiële waarde tussen natuur- en agrarische gronden. Namens de natuureigenaren vraagt zij het DB het voorstel van de Unie voor de watersysteemheffing af te wijzen. Bij aanvaarding van het voorstel kunnen er evenveel bezwaarschriften worden verwacht als er grondeigenaren zijn. De voorstellen over de zuiveringsheffing en de verontreinigingsheffing zijn aanvaardbaarder, onder de voorwaarde dat daaraan wordt toegevoegd wat nu mist en wat de OESO aan de waterschappen vraagt: bouw prikkels in die tot beter gedrag leiden. De VEWIN wijst erop dat er op dat vlak meer mogelijk is - bij het berekenen van de zuiverings- en verontreinigingsheffing blijven in het voorstel belangrijke vervuilende stoffen buiten beeld - en dat stoffen die voorheen wel meetelden in de berekening, zoals zware metalen en chloriden, in het voorstel zelfs uit de heffingen worden geschrapt. De bescherming van de waterkwaliteit, nu en in de toekomst, is juist een grote en serieuze maatschappelijke opgave. In de voorstellen van de Unie wordt slechts rekening gehouden met een klein deel van de huidige oorzaken van watervervuiling, namelijk dat deel wat kosten voor de waterschappen veroorzaakt. VEWIN is van mening dat de zuiveringsheffing en de verontreinigingsheffing voelbare prikkels moeten bevatten om de lozing van bestaande en nieuwe vervuilende stoffen te ontmoedigen. Het water moet schoner en burgers en bedrijven zijn zeer vatbaar voor fiscale prikkels die tot schoner gedrag leiden. Het huidige voorstel schiet op dit punt tekort. Ook hiervoor moet het dus terug naar de tekentafel, graag met wat meer waardering voor het huidige systeem. Het bestaande systeem heeft zijn manco's, maar wordt wel begrepen door burger en ondernemer. Die zijn eraan gewend om belasting te betalen op basis van de economische waarde van hun bezit. Dat is eenvoudig uitvoerbaar, wordt niet als erg onrechtvaardig ervaren en levert weinig bezwaarschriften op. Haar fractie stelt voor dit voorstel af te wijzen en het Uniebestuur te vragen om, uitgaande van het huidige systeem, voorstellen te doen die de tekortkomingen daarvan opheffen. Bijvoorbeeld de kwestie van de infrastructuur die nu deel uitmaakt van ongebouwd. Grondeigenaren werken financieel gezien onder landelijk uniforme condities. De grondgebonden landbouw is geen vetpot en een verdubbeling van de waterschapslasten zal de agrariër in de persoonlijke levenssfeer raken. Natuureigenaren kunnen de voorgestelde verhoging niet betalen. Het gat is € 12 tot € 30 miljoen groot en dat geld is er gewoon niet. Dat betekent dat een andere overheid zal moeten betalen voor wat Rijnland meer gaat heffen en dat komt neer op het rondpompen	

VERSLAG	ACTIE
van geld. Bovendien hebben de provincies al verklaard dat zij de verhoging van de bijdrage van de natuurgronden niet zullen compenseren. De heer <u>Van Geest</u> stelt vast dat een stevige eerste inhoudelijke aanzet is aangeleverd. Tijdens de procedure werd de verwarring binnen zijn fractie groter en groter. Een andere aanpak zou niet tot tariefsverhogingen moeten leiden en precies daarover bestaat onzekerheid. De OESO heeft gevraagd om een stelsel dat beter aansluit bij de eisen van de toekomst en na jarenlange studie komt de commissie-Klavers met een antwoord op een naar het oordeel van zijn fractie niet gestelde vraag. Die vraag was vrij simpel: zorg voor een betere verdeling en inventariseer welke uitgaven in de toekomst noodzakelijk zijn. Het voorstel is buitengewoon ingewikkeld en ondoorzichtig en het is onduidelijk wat per ingezetene of per eenheid de verhoging zal zijn. Ingezetenen zijn geïnteresseerd in wat zij moeten betalen; dan is dit, vlak voor de verkiezingen, zeker het verkeerde voorstel. Het is voor VV-leden al nauwelijks te volgen en het is onuitlegbaar aan ingezetenen. Het stelsel zou pas in 2022 in moeten gaan. Waarom zouden dan al in 2018 en 2019 onomkeerbare besluiten moeten worden genomen? Hij is van mening dat alle Verenigde Vergaderingen voldoende tijd moeten krijgen om het voorstel op onderdelen te beoordelen. De commissie-Klavers is er niet in geslaagd de gevraagde duidelijkheid te scheppen. De Unie zou niet over het graf van de aanstaande verkiezingen heen moeten willen regeren. Bovendien zijn het de waterschappen die hierover gaan, niet de Unie, die slechts een publiekrechtelijke koepel van privaatrechtelijke organisaties is. Hij is van mening dat de Unie te ver gaat in haar adviestaak en te weinig rekening houdt met de gevoelens bij de waterschappen. Zijn fractie heeft niet veel moeite met een stijging van de lasten voor de landbouwsector en in zekere mate voor de natuurterreinen. Een ordentelijke onderbouwing van de voorgestelde percentages ontbreekt echter. De belangrijkste uitgangspunten zouden moeten zijn dat wordt toegewerkt naar een eerlijker belastingstelsel en dat het heffingenplafond niet wordt doorbroken. Als er nieuwe zaken moeten worden gefinancierd, zou moeten worden gewerkt volgens het principe van oud voor nieuw. Mevrouw <u>Fierens</u> deelt mee dat haar fractie behoefte heeft aan ruimte en rust om het voorstel goed te doorgronden en om de logica ervan, die niet altijd logisch is, op voor- en nadelen te onderzoeken. Zij heeft behoefte aan de dialoog en wil het politieke oordeel uitstellen. Bij een snel oordeel kijkt iedereen naar het eigen belang, terwijl het bij wijziging van een belastingstelsel van belang is om gezamenlijk te beoordelen of het logisch, uitlegbaar en eenvoudig uitvoerbaar is. Haar suggesties sluiten aan op procesvoorstellen die anderen hebben gedaan. De Unie gaat hier niet over, het is proces van de waterschappen. Het voorstel moet worden getoetst aan de gestelde doelen. Het is de vraag of de waterschappen met dit model klaar zijn voor de toekomst. Op veel punten is kritiek mogelijk en het is dan wijs om zelf met verbetervoorstellen te komen. In hoeverre zijn variabelen in beeld geweest? Zijn er politieke achtergronden voor bepaalde keuzes aanwezig? Dat maakte het in dit geval lastig om technische vragen te stellen, omdat die bijna altijd ook een inhoud hebben en er bijna altijd een moeilijk te doorgronden fiscale constructie achter zit. Tegelijkertijd zijn de gemeenten aan het werk met de OZB en de provincie met haar	

VERSLAG	ACTIE
eigen heffingen. Er ligt een relatie tussen al die heffingen. De verbetervoorstellen voor de OZB zijn niet altijd in lijn met de voorstellen voor de nieuwe waterbelastingen. Dat is onhandig voor de omgang met huidige centrale thema's, namelijk de opgaven op het gebied van het klimaat en de Omgevingswet. Men kan niet vanuit alleen de eigen koker een belastingwijziging opstellen. Is hierover gecommuniceerd? Heeft een dialoog plaatsgevonden met de provincies en de gemeenten? De waterschapsbelasting is gebaseerd op zeggenschap, belangen en betalen. De voorstellen leiden tot een verschuiving daarin. Zij zou willen weten hoe de verhoudingen over heel Nederland genomen liggen: wat zijn de belangen in percentage/kosten en zijn die naar verhouding in de zeggenschap vertegenwoordigd? Hoe verhoudt de 'trias politica' van het water zich tot elkaar? Verschillen per waterschap kunnen later worden uitgewerkt. Een kernvraag van de OESO is om prikkels op te nemen. Die zijn in het voorstel moeilijk terug te vinden. De tabel afvalwatercoëfficiënt wordt teruggebracht van 15 naar 3 klassen. Dat heeft tot gevolg dat 20% van de bedrijven, juist de meest vervuulende, minder zwaar worden belast. De grootste vervuilers gaan dan minder betalen, terwijl er alle reden is om maatwerk toe te passen. Het voorstel om bij woningen meer onderscheid aan te brengen betekent dat grote gezinnen meer gaan betalen, terwijl hun beurs vaak het kleinst is. Is de mogelijkheid onderzocht om de heffing per woonruimte op te leggen? Vergroten van de bestuurlijke bandbreedte kwam in eerste instantie eerst positief op haar over, maar daarmee wordt de logica van het systeem nog verder ondergraven. Ter wille van de tijd beperkt zij zich tot deze opmerkingen. Mevrouw <u>Van Steensel</u> deelt mee dat haar fractie de redenen waarom het stelsel moet worden aangepakt onderschrijft. Haar fractie heeft reserves bij de invulling en dat heeft van doen met de evenwichtigheid tussen de drie soorten heffingen en rechtvaardigheid van de verdeling. Dit is geen eenvoudiger en goed uitlegbaar belastingstelsel. Het is de vraag of de voor ieder schap voorgestelde ruimte voor maatwerk bijdraagt aan een evenwichtig en rechtvaardig stelsel. Haar fractie mist positieve prikkels. De heer <u>Schols</u> deelt mee dat zijn fractie grosso modo met dit voorstel kan leven. Een pluspunt voor zijn achterban is de invoering van de categorie van 2 VE bij de zuivering. De effluentlozing van AWZI's is meer een broekzak-vestzakactie doordat die aan de ene kant wordt belast en dan weer wordt vereffend. De diffuse lozingen worden weggestreept, terwijl er in de wintermaanden door het strooizout behoorlijke verontreinigingen voorkomen. Zijn fractie betwijfelt of het juist is dat het wegstrepen van 1 VE per hectare wordt verklaard doordat "de heffing niet naar beneden kan worden gebracht door de afspoeling te verminderen". Zijn fractie ziet niet in waarom er in eerste instantie 80% korting werd gegeven aan natuureigenaren. De Unie zag dit blijkbaar ook in, want die is later bijgesteld naar 70%. De heer <u>Kerst</u> is tevreden over de realistische tijdsplanning. Hij is het met andere sprekers eens dat de waterschappen de regie moeten houden. Zij moeten de voorstellen grondig bestuderen en bediscussiëren. Zijn fractie is het eens met het profijt- en solidariteitsbeginsel in de zuiveringsheffing en met het principe dat de vervuiler betaalt. De invulling daarvan dient aan de hand van de vooraf opgestelde criteria te worden	

VERSLAG	ACTIE
getoetst: rechtvaardig, transparant, eenvoudig uitlegbaar en toekomstbestendig. Hij heeft daarover een aantal vragen en opmerkingen. Is het uitlegbaar dat het profijt van een woningeigenaar in het ene gebied 15% hoger kan zijn en in een ander gebied 15% lager? Hij verwacht dat het toepassen van tijdstipbelasting in de zuivering vragen op zal roepen. In de zuiveringsheffing ligt er een relatie met de gemeentelijke belastingen. Is daarbij gekeken naar de gemeentelijke rioolheffing, als invulling van de waterketengedachte? Bevatten de voorstellen voldoende financiële prikkels voor bedrijven om minder te gaan vervuilen? Zal het aantal grotere gezinnen met betalingsproblemen toenemen? Is er gedacht aan een differentiatie binnen huishoudens? Het verbruik van vier volwassenen is anders dan dat van een gezin met twee kinderen. Is in natuur een differentiatie mogelijk tussen bemalen en onbemalen? Goed natuurbeheer is noodzakelijk voor goede waterkwaliteit. Vormt de tariefsverhoging een prikkel om dat te doen? De heer <u>De Vries</u> deelt mee dat zijn fractie concludeert dat het eindrapport geen inzicht biedt in de financiële implicaties voor de ingelanden van Rijnland. Dat inzicht hebben de bestuurders van andere waterschappen ook niet voor hun schap. Wel is een tendens waarneembaar: zonder toepassing van bestuurlijke afwegingsruimte zullen de voorstellen op het gebied van de watersysteemheffing leiden tot het afwentelen van kosten op gebouwen. Zijn fractie is er niet van overtuigd dat het voorgestelde systeem tot een betere, eerlijkere en transparantere verdeling van de lasten leidt. Op basis van het voorstel en de rapportage van het CAB trekt zijn fractie de volgende conclusies: Het voorgestelde gebiedsmodel, uitgewerkt in het BBP, heeft geen meerwaarde voor de toerekening van systeemkosten voor gebouwd en ongebouwd. Dit model voldoet niet aan de gestelde doelen om oplossingen te bieden voor onder andere de weeffout, transparantie en narekenbaarheid. Zijn fractie ziet meer in aanpassing van het huidige systeem, dat is gebaseerd op economische waarde en hectares. Het profijtbeginsel wordt voor de watersysteemkosten als leidend aangemerkt. In de voorgestelde werkwijze wordt dat verbonden aan de werkelijke kosten die door Rijnland zijn gemaakt. Zou dat profijt niet moeten worden gekoppeld aan het economisch belang dat door deze maatregel wordt beschermd? Het voorgestelde toedelingssysteem zou tot een objectieve toerekening van kosten moeten leiden. Uit eerder uitgevoerde studies blijkt dat dat onhaalbaar is. Het voorstel bevat minstens twee subjectieve beslismomenten, namelijk bij de technische voorbereiding voor de invulling van het BBP en bij de bestuurlijke beleidsruimte om 15% naar boven of naar beneden af te wijken. Zijn fractie verwacht dat dat leidt tot grote verschillen tussen waterschappen voor dezelfde categorie en ziet dat als een zeer ongewenste ontwikkeling. De introductie van het nieuwe basispakket waterkwaliteitsmaatregelen wordt eenzijdig afgewenteld op ongebouwd. Het bevat geen beloningen voor bodem- en watermaatregelen en biedt geen passend antwoord voor de niet-beïnvloedbare verontreinigingen die het waterschap binnenkomen. De land en tuinbouw beheert in Nederland ongeveer 90% van het watersysteem, voor eigen rekening en risico. Deze inspanningen en kosten worden niet, of onvoldoende, zichtbaar gemaakt. Zijn fractie is van mening dat die bijdrage in natura een plek dient te	

VERSLAG	ACTIE
krijgen in het BBP. Zijn fractie concludeert dat de voorstellen voor de watersysteemtaken geen voordelen opleveren ten opzichte van de bestaande situatie en wijst die daarom af. De invoering van een BBP-systeem maakt de kostenverdeling bovendien buitengewoon ingewikkeld, wat zal leiden tot veel bureaucratie, en onbegrip bij de ingelanden. De conclusie dat met dit systeem de weeffout wordt opgelost deelt zijn fractie niet. De kosten voor infrastructuur dalen flink, maar landbouw en natuur krijgen daarvan de rekening gepresenteerd. Met behulp van bestuurlijke ruimte, of, bij voorkeur, door het onderbrengen van deze categorie bij gebouwd, kan deze weeffout eenvoudig binnen de bestaande structuur worden opgelost. Met betrekking tot het punt van de bijdrage door natuur is zijn fractie van mening dat de uitkomsten van de CAB-voorstellen onacceptabel zijn. Het uitgangspunt voor de herverdeling is een redelijke verdeling. Is het mogelijk terug te keren naar de bestaande systematiek, waarin 20% van de agrarische waarde wordt meegerekend en de overige lasten worden ondergebracht in de categorie ingezetenen? Zijn fractie heeft geen bezwaar tegen toepassing van de zogenaamde plusvoorzieningen en is van mening dat dit bij uitstek een voorbeeld van het profijtbeginsel is, omdat die alleen kunnen worden toegepast als er op verzoek door een gebied om wordt gevraagd. Op het gebied van de zuivering erkent zijn fractie het principe dat de vervuiler betaalt. De voorgestelde aanpassingen zijn deels logisch, al blijft het vreemd dat het bronbeleid wordt losgelaten ten gunste van het eigen rendement van de waterzuiveringen. Door te kiezen voor maatwerk wordt het probleem verkleind: verkleining van de vuillast is altijd een goede insteek. Hij wijst op de inzet van de glastuinbouw in de aanpak van de emissie in het grond- en oppervlaktewater. Het is die sector duidelijk dat die niet alleen nodig is voor de substraatteelt, maar het andere deel ontbreekt ten onrechte in de voorstellen. In de aanpak van de verontreiniging onderschrijft zijn fractie de keus om de eerder voorgestelde heffing van 1 VE per hectare voor diffuse verontreiniging te schrappen. Dat dit nu via de waterkwaliteitsmaatregelen bijna geheel terugkeert in de watersysteemkosten wordt niet begrepen. Hier zijn reeds opmerkingen over gemaakt. Zijn fractie acht 5 VE voor riooloverslag onvoldoende en deelt de onderliggende berekening niet. 5 VE is een goedkope afkoopsom voor de gemeenten, die daardoor niet financieel worden geprikkeld om maatregelen te treffen. Zijn fractie is er voorstander van om overstorten niet meer toe te staan. Twee uitspraken hebben niet tot een voorstel geleid. Zijn fractie is pertinent tegen een heffing op onttrekking van grond- en oppervlaktewater, zeker ook omdat daar geen enkele maatregel van het schap tegenover staat. Een dergelijke heffing zou tot grote kosten en concurrentievervalsing leiden. Er worden steeds meer medicijnresten en nieuwe stoffen in het oppervlaktewater aangetroffen en dat onderstreept de noodzaak om maatregelen te treffen. Zijn fractie kan zich daarom niet vinden in het Unievoorstel om eerst beleid te ontwikkelen en dan te spreken over de financiering. Het niet aanpakken van deze opgave frustreert ook het terugdringen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Zijn fractie hoopt dat de opmerkingen leiden tot een herbezinning op dit voorstel. Zijn fractie kiest voor een helder, transparant systeem met een redelijke lastenverdeling. Zij wijst de forse tariefstijgingen in dit voorstel af. De heer <u>Van Dijk</u> deelt mee dat de grootste bezwaren van zijn fractie bestaan uit de forse bijdrage die de natuur moet gaan betalen en het niet doorgaan van de heffing op	

VERSLAG	ACTIE
diffuse verontreiniging. Er valt wat voor te zeggen dat natuur wordt ondergebracht bij onbebouwd. Het CAB stelt voor dat natuur dan 20% moet betalen, de Unie maakt daar dan 30% van, maar er kan ook worden gepleit voor 0%. Natuur is een algemeen goed en vervuult niet - er zou zelfs sprake kunnen zijn van een nadeelcompensatie omdat de maatschappij de natuur vervuult. Het Rijk en Europa hebben in het kader van Natura 2000 gebieden aangewezen, natuureigenaren voeren dat beleid uit en zouden dan kosten moeten gaan dragen. De vraag kan ook worden gesteld of een dergelijke grote stijging redelijk is en niet getrapt in zou moeten worden gevoerd. Argumenten voor deze heffing ontbreken volledig, dus ook voor de verhoging daarvan van 20% naar 30%. Er wordt gemakkelijk gesteld dat diffuse verontreiniging niet valt te meten, maar boeren houden een mestboekhouding bij en tuinders de inkoop van gewasbestrijdingsmiddelen. Door effluent van rioolwaterzuivering te belasten wordt in ieder geval duidelijk hoe groot de overblijvende verontreiniging is en dat stimuleert Rijnland om die verder aan te pakken. Is het waar dat een vierpersoonshuishouden vier keer zoveel water gebruikt als een eenpersoonshuishouden? Zijn fractie geeft de voorkeur aan het oorspronkelijke CAB-voorstel voor de tariefdifferentiatie voor de wegen. Mevrouw <u>Boomsma</u> is het op alle punten met mevrouw Stoop eens. Over de principiële uitgangspunten, het profijtbeginsel en de vervuiler betaalt, bestaan geen twijfels. Het probleem zit in de uitwerking. Haar fractie heeft vooral moeite met de visie op natuur in het voorstel. Voor natuur geldt dat wordt vernietigd wat niet actief wordt beschermd. Haar fractie stelt daarom een nultarief voor natuur voor. Vanuit het profijtbeginsel gezien besteedt Rijnland 0,1% van haar middelen aan natuur. Dat is weinig, en daarom worden de doelen, onder andere voor de KRW-richtlijn, niet gehaald. Het profijt is voor natuurterreinen afwezig. Dat de vervuiler betaalt gaat ook niet op, want wat uit een natuurterrein komt is daar ook ingegaan. Natuurterreinen voegen zelf niets toe. Natuurterreinen dienen het algemeen belang, hebben geen winstoogmerk en worden gesubsidieerd of ontvangen bijdragen uit goede doelen. Zij kennen geen businessmodel. Zij is het eens met de eerder geuite kritiek op snelheid en vorm van het proces en sluit zich daarom aan bij het verzoek om meer ruimte en rust om een en ander goed te kunnen bekijken. Zij heeft veel vraagtekens bij de bandbreedte van plus tot min 15%. Hoe werkt die? Hoe zit de besluitvorming hierover in elkaar? Wat is de waarde van besluitvorming over het voorliggende voorstel als later weer over de bandbreedtes wordt besloten? De beeldvormende vergadering heeft zij als onprettig ervaren omdat zij van mening is dat mevrouw Klavers niet openstond voor andere gezichtspunten en in reactie op vragen alleen maar herhaalde wat zij in haar presentatie al had gezegd. De heer <u>Pluckel</u> hoort enerzijds dat men nog niet in staat is geweest om de ontvangen informatie tot zich te nemen en anderzijds dat er grote verschillen bestaan in beleving van het voorstel. Er is algemene steun voor de principes, maar de toepassing en de effecten die daarmee worden bereikt roepen vragen op en leidt voor sommigen tot niet uitlegbare uitkomsten. Hij veronderstelt dat de commissie met dezelfde problemen worstelde, want die had een extra jaar tijd nodig om een uitkomst te presenteren.	

VERSLAG	ACTIE
Er ligt een compromis voor waarin de een meer en de ander minder gaat betalen. De totale hoogte van de belastingen neemt niet toe. Waterschappen hebben ruimte voor eigen beleid op grond van het gebiedsmodel. Dat is inderdaad ingewikkeld, moet nog veel beter worden uitgelegd en het model moet ook extern moet uitlegbaar zijn. De keus voor 4 VE roept inderdaad de vraag op of grotere gezinnen onevenredig worden belast. Bij de wijziging van het systeem in 2009 lag het in het voornemen dat de natuur een beperkt percentage zou gaan betalen. Door de bijstelling en een ingreep van de Kamer is het bedrag extreem laag gehouden. Het voorstel wat men nu doet is in feite een correctie op wat in de ogen van sommigen in 2009 fout is gegaan. De vraag rijst dan welke kosten Rijnland voor de natuurgebieden maakt, waar allerlei vogels zitten die het water vervuilen. Dat is lastig en deels lokaal bepaald. Hij stelt voor om door fracties voorbereide teksten in te leveren ten behoeve van de verslaglegging. De commissie heeft zich voorgenomen een extra ronde te organiseren, met deskundigen. Hij verwacht dat zal blijken dat veel vragen al zijn beantwoord in de schriftelijke ronde. Het streven is om in deze kabinetsperiode tot een aanpassing van het stelsel te komen. Voortgang is daarom geboden. De heer <u>Van der Sande</u> heeft een indruk gekregen van hoe de fracties hier inzitten. Hij is benieuwd wat de onderlinge dialoog op zal leveren. In de komende VV is het belangrijk dat hij, als vertegenwoordiger van Rijnland in de algemene vergadering van de Unie, hoort hoe de fracties hierover denken en een ja, nee of misschien. De heer <u>Van Geest</u> vraagt de dijkgraaf om in de commissie CBCF te laten weten dat een ruime meerderheid in deze commissie de voorstellen afwijst. [Reacties zonder microfoon.] De heer <u>Van der Sande</u> stelt vast dat er nog geen duidelijke uitspraak ligt. De heer <u>Van Geest</u> hoorde in de reactie van de heer Pluckel dat het college de commissie dankt voor de opmerkingen, zal kijken wat het ermee kan doen en mogelijk een paar dingen aanpast. Zijn eigen indruk is dat de inbreng vanuit de commissie niet zo positief is. De heer <u>Démoed</u> wil niet concluderen wie voor of tegen is. De verschillen zijn groot. Het lijkt hem waardevol om een aantal thema's te benoemen die in die onderlinge dialoog kunnen worden uitgediept, om na te gaan welke wijzigingen nodig zijn om die breed acceptabel te maken. Misschien zijn er thema's die onacceptabel zijn en daarom uit het voorstel moeten worden geschrapt. Hij heeft er goede nota van genomen dat er fracties zijn die zich mordicus tegen bepaalde onderdelen hebben uitgesproken. Mevrouw <u>Fierens</u> onderschrijft dit voorstel. Zij zou bij dat gesprek graag een fiscalist en/of iemand uit de organisatie uitnodigen met een frisse, andere inbreng. Zij zou graag een tegenvoorstel opstellen. Zij heeft niemand horen jubelen over dit voorstel; de steun ervoor is niet groot.	

VERSLAG	ACTIE
De heer <u>Van Geest</u> merkt op dat een proces bij Rijnland alleen zinvol is als de uitkomst daarna naar het landelijk niveau kan worden gebracht. De heer <u>Démoed</u> voert aan dat actie nodig is omdat anders het voorstel ongewijzigd blijft. Als Rijnland geen uitspraken doet en het blijft bij de afzonderlijke fractiestandpunten, wenst hij de dijkgraaf veel sterkte om die alle over het voetlicht te brengen. Hij verwacht dat de uitkomst zal zijn dat het voorstel niet algemeen wordt gedragen; dan is het nuttig om te weten welke thema's moeten worden aangepakt om tot een wel gedragen voorstel te komen. Mevrouw <u>Fierens</u> verwacht dat bij andere waterschappen parallelle processen plaatsvinden. Daar komen dezelfde discussiepunten op tafel en ook daar zullen verbetervoorstellen worden geformuleerd. Dat is een goede zaak. Inhoud en draagkracht verdienen voorrang boven tempo. Mevrouw <u>Boomsma</u> heeft begrepen dat Hollandse Delta uitstelling van behandeling wenst. Is bekend hoe andere waterschappen daarover denken? De heer <u>Van der Sande</u> deelt mee dat de commissie CBCF op 21 september vergadert, op de vrijdag voor de VV. Hij kan daar inbrengen dat dit voorstel in Rijnland divers ligt, dat er nog veel vragen zijn, dat men onderling de dialoog aangaat over wat de echte pijnpunten zijn en dat in Rijnland altijd wordt getracht om elkaar te vinden. Hij zal ook laten weten dat hij er niet zeker van is dat in de daaropvolgende VV al een initieel standpunt wordt ingenomen. De andere waterschappen zullen eveneens schetsen wat bij hen de stand van zaken is, daaruit kan hij de algemene tendens afleiden en hij zal de VV daar op 26 september over informeren. Uit de brief van de Unie over uitstel van de besluitvorming blijkt overigens al dat in informele contacten is gebleken dat het voorstel het een en ander oproept. Als mocht blijken dat veel andere waterschappen hun mening al hebben gevormd, zal Rijnland tempo moeten maken om invloed op de besluitvorming te kunnen uitoefenen en dan zal hij dat voorafgaand aan de VV laten weten. Op voorstel van mevrouw <u>Van Steensel</u> wordt besloten dat de commissieleden direct na de vergadering een moment vaststellen waarop de onderlinge dialoog zal plaatsvinden. De <u>voorzitter</u> rondt de bespreking af. Het college heeft verzocht om schriftelijk voorbereide inbreng in te leveren ten behoeve van het verslag. Direct na het sluiten van de vergadering wordt een moment vastgelegd voor een nadere bespreking van dit onderwerp.	
6 <u>Ter kennisname</u>	
6.a <u>Update houdbare waterschapsfinanciën</u> De heer <u>Démoed</u> deelt mee dat zijn fractie een andere verwachting had van deze notitie. Hij neemt zich voor dit apart met het college te bespreken. Mevrouw <u>Fierens</u> stelt voor de update nog een keer te agenderen. Zij heeft er weinig aandacht aan besteed omdat het vorige agendapunt zoveel voorbereidingstijd nam. De <u>voorzitter</u> veronderstelt dat de feedback van de heer Démoed kan leiden tot	

VERSLAG	ACTIE
aanpassing van het stuk. De heer <u>Van der Sande</u> verzoekt de belasting van de financiële medewerkers op dit moment te beperken omdat die het druk hebben met de voorbereiding van de begroting. De heer <u>Démoed</u> deelt mee dat zijn opmerkingen niet leiden tot veel extra werk. Hij heeft al bedacht wanneer hij hierop terugkomt. Mevrouw <u>Boomsma</u> kon het stuk niet zo goed plaatsen. Mogelijk kan er iets meer duiding worden gegeven. De heer <u>Pluckel</u> licht toe dat de aanleiding voor het stuk is dat de wens naar voren werd gebracht om te werken met duurzame waterschapsfinanciën. Dat betekent dat het schap de schulden niet voortdurend moet verhogen en voor zich uit moet schuiven, wat tot gevolg heeft dat de vrije ruimte door aflossing en rente steeds verder wordt beperkt. Het CDA heeft daar een motie over ingediend. Als opdracht is geformuleerd dat de schuldenlast moet worden teruggebracht naar maximaal 250% van de begroting. Doordat recent behoorlijke investeringen zijn gedaan, komt dat streven in het gedrang. Het ideaalmodel - er wordt evenveel afgeschreven als er wordt geïnvesteerd - is nog niet bereikt. De vraag of het ter wille van een betere beheersing goed zou zijn een investeringsplafond in te stellen moet nog worden beantwoord. Mevrouw <u>Boomsma</u> herinnert eraan dat er in genoemde bespreking ook op is gewezen dat het schap ambities en doelen niet voor zich uit moet schuiven. In de notitie wordt echter alleen ingegaan op het financiële aspect. Zij vraagt om aandacht te besteden aan zowel het ene als het andere aspect. De heer <u>Van der Sande</u> deelt mee dat in deze notitie is getracht om zo neutraal mogelijk de financieel-technische werking van ambities, schulden en tarieven uit te leggen. De gestelde vraag raakt de essentie, maar die ligt zo verspreid in de organisatie dat dat niet in de notitie zit. Hij is bereid om bij de fractie van de PvdD langs te komen om de verhoudingen in die driehoek te bespreken. De <u>voorzitter</u> stelt vast dat de commissie instemt met verstrekking van de update aan de VV.	
7 <u>Rondvraag</u> De heer <u>De Vries</u> herinnert eraan dat nog geen week geleden grote delen van het noordoosten van Boskoop voor de derde keer in tien jaar tijd onder water kwamen te staan nadat er in korte tijd 151 mm regen was gevallen. Er zijn maatregelen voorzien, maar die zijn nog niet uitgevoerd. Het draagvlak voor dat pakket neemt sterk af. Het is een calamiteit, dus kan Rijnland niet verantwoordelijk worden gesteld. De schades bij individuele bedrijven lopen op tot € 1 miljoen. Hier ligt een zorgtaak voor Rijnland en in dat verband hoopt hij dat de aangekondigde evaluatie zeer snel verschijnt. Als de frequentie van calamiteiten zo hoog blijft gaan er bedrijven failliet. Hij waardeert de inzet van Rijnland tijdens de calamiteit. Er is door sommige gedupeerden emotioneel gereageerd - begrijpelijk, maar de medewerkers zouden dat van zich af moeten zetten. Hij heeft alleen maar ervaren dat door hen volle inzet is gepleegd	

VERSLAG	ACTIE
om het water het gebied uit te krijgen. Dat de dijkgraaf zichtbaar aanwezig was deed ook goed. Forse maatregelen zijn noodzakelijk en het waterschap is daarbij nodig. De heer <u>Van Geest</u> beschrijft dat het voor dit incident een tijdlang erg droog was. Er zijn toen maatregelen getroffen om die zo goed mogelijk te kunnen beheersen. Er is een gerucht dat het calamiteitencentrum laat of te laat in actie is gekomen en dat er daarom nog water werd ingelaten terwijl dat eigenlijk al had moeten worden gestopt. Hij vraagt om dit in de evaluatie uit te zoeken. Als het gerucht onjuist is moet het worden weerlegd en als het juist is moeten er maatregelen worden getroffen. De heer <u>Van der Sande</u> onderschrijft dat er snel is gereageerd. Voor de ondernemers in het gebied is dit een ramp. De omvang van de schade moet nog worden bepaald, maar een paar bedrijven hebben zo lang onder water gestaan dat die heel groot zal zijn. Uit de evaluatie kan van alles naar voren komen. De vorige keer zijn er afspraken gemaakt met Greenport Boskoop, maar geen enkele calamiteit is hetzelfde. De avond voor de regenbui was er een bijeenkomst over de noodzakelijke maatregelen om met dit soort situaties om te gaan. Hij zou het betreuren als het draagvlak daarvoor naar aanleiding van deze gebeurtenis verdwijnt. In hoeverre door de klimaatverandering calamiteiten onder het 'reguliere werk' gaan vallen is een punt van aandacht. Hij bedankt de heer De Vries voor de uitgesproken waardering voor de inzet van de medewerkers. De emotie van ondernemers die voor miljoenen aan planten verloren zien gaan is begrijpelijk. De heer <u>Van Geest</u> vraagt om in de evaluatie aandacht te besteden aan het gerucht. De heer <u>Van der Sande</u> heeft de verhalen over openstaande schuiven ook gehoord. Dat is tegengesproken en TV West heeft die boodschap overgenomen. Het is belangrijk dat zichtbaar was dat Rijnland met man en macht heeft gewerkt. Er is gesteld dat de regenbui was voorspeld. Dat is niet waar. Tijdens de droogteperiode zijn wel maatregelen getroffen die het opvangen van deze calamiteit bemoeilijkten. Zo is de tuinders aangeraden om hun bassins te blijven vullen en zijn de peilen niet verlaagd. Als de calamiteit was voorzien, had Rijnland anders geadviseerd en gehandeld. De natuur valt echter niet te voorspellen en in de hand te houden.	
8. <u>Sluiting</u> De <u>voorzitter</u> sluit de vergadering om 17.45 uur.	